

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 5C/35/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512203205
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Terézia Mecelová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2015:2512203205.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany v konaní pred sudkyňou JUDr. Teréziou Mecelovou v právnej veci žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpená spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému L.Š. W., M.. XX.XX.XXXX, S. XD, W., toho času pobytom na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou Slávkou Baričovou, tajomníčkou Okresného súdu Piešťany, o zaplatenie 989,27 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu zamieťa.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa žalobou podanou na súd 29.02.2012 domáhala voči žalovanému zaplatenia 989,27 eur s príslušenstvom. Uviedla, že predmetná pohľadávka bola na žalobkyňu postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok z 23.09.2009, ktorá bola uzavretá medzi postupcom GE Money, a.s. Bratislava a postupníkom - žalobkyňou. Dňa 18.01.2001 uzatvorila spoločnosť GE Money Multiservis, k.s. v zastúpení obchodného zástupcu so žalovaným zmluvu o úvere č. 1151730179. Na základe zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver 418,21 eur. Dlžná suma predstavuje spolu 989,27 eur (418,21 eur istina, 46,50 eur úrok z úveru, 431,62 eur úrok z omeškania, 92,94 eur ako zmluvné pokuty a poplatky.

Žalovanému bol pre toto konanie uznesením tunajšieho súdu z 18.11.2014 č. k. 5C/35/2012-46 ustanovený opatrovník - Slávka Baričová, tajomníčka Okresného súdu Piešťany, nakoľko pobyt žalovaného nie je známy (§ 29 ods. 2 a 6 O.s.p.).

Opatrovníčka podaním doručeným súdu 23.01.2015 vzniesla námietku premičania.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p., pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p., vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd prejednal vec v zmysle § 115a ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania, nakoľko ide o drobný spor. Súd zo zmluvy o predaji podniku, zo zmluvy o spolupráci z 19.05.2000, zo zmluvy o úvere z 18.01.2001, oznámenia o postúpení pohľadávok z 23.09.2009 s podacím hárkom, platobnej histórie, pokusu o zmier, sadzobníka poplatkov ako i ostatného obsahu spisu zistil nasledovný skutkový stav veci.

Žalovaný uzavrel 18.01.2001 zmluvu o úvere 1151730179 so spoločnosťou GE Capital Multiservis, k.s. (po zmene obchodného mena GE Money Multiservis, k.s.). V mene tejto spoločnosti vystupoval obchodný zástupca a to spoločnosť TESCO STORES SR, a.s. (na základe zmluvy o spolupráci z 19.05.2000). Na základe zmluvy o úvere bol žalovanému poskytnutý úver v sume 418,21 eur (12.599,- Sk). Žalovaný sa zaviazal splatiť úver v 10 mesačných splátkach po 46,47 eur (1.400,- Sk), vždy do 18. dňa v mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola určená na 18.02.2001. Z platobnej histórie vyplýva, že žalovaný neuhradil ani jednu splátku. Na základe zmluvy o predaji podniku z 29.03.2006 uzatvorenej medzi predávajúcou GE Money Multiservis, k.s. (predtým GE Capital Multiservis, k.s.) a kupujúcou GE Money a.s. nadobudla uplatňovanú pohľadávku spoločnosť GE Money a.s. Dňa 23.9.2009 uzatvorila spoločnosť GE Money a.s. zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej bola predmetná pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy úvere postúpená na žalobkyňu. Postúpenie bolo žalovanému oznámené listom z 23.09.2009 (oznámenie vykonal postupca a aj postupník zároveň). Po postúpení pohľadávky a ani po pokuse o zmier žalovaný neuhradil ani časť z dlžnej sumy.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy (ďalej len zákon „634/1992 Zb.“), na účely tohto zákona sa rozumie: a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti, b) predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby, c) výrobcom podnikateľ, ktorý zhotovil výrobok alebo jeho súčasť alebo poskytol služby, ktorý vyťažil prvotnú surovinu alebo ju ďalej spracoval, alebo ktorý sa za výrobcu označil, d) dovozcom podnikateľ, ktorý doviezol výrobky do Slovenskej republiky, e) dodávateľom každý ďalší podnikateľ, ktorý priamo alebo prostredníctvom iných podnikateľov dodal predávajúcemu výrobky, f) výrobkom akákoľvek vec, ktorá bola vyrobená, vyťažená alebo inak získaná bez ohľadu na stupeň jej spracovania a je určená na ponuku spotrebiteľovi, g) službou akákoľvek činnosť, ktorá je určená na ponuku spotrebiteľovi s výnimkou činností podľa osobitných predpisov.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb., typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „Obchodný zákonník“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremľujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka, koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň.

Podľa § 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa znení účinnom v čase rozhodovania súdu, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Súd mal za preukázané, že právny vzťah medzi účastníkmi konania, ktorý je založený zmluvou o úvere, je vzťahom spotrebiteľským, keďže žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, zatiaľ čo žalovaný nie, pričom z obsahu a formy zmluvy vyplýva, že ide o tzv. typovú (formulárovú) zmluvu, ktorú dodávateľ (predávajúci) používa vo viacerých prípadoch a ktorej podstatný obsah spotrebiteľ (žalovaný) neovplyvňuje.

Z dôvodu vznesenej námietky premlčania a rešpektujúc princíp absolútnej ochrany spotrebiteľa aj s poukazom na § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. súd skúmal premlčanie.

Pre úplnosť sa uvádza, že pokiaľ ide o § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., ide o výnimku z ustanovenia § 100 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa bolo zavedené zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014, pričom vo vzťahu k nemu neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia. Uvedené ustanovenie je ustanovením procesným (porovnaj napr. aj rozsudok Krajského súdu v Trnave z 30.09.2014 sp. zn. 26Co/30/2013, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 19.08.2014 sp. zn. 9Co/295/2013), keď orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (tým aj súdu) ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez námietky premlčania vznesenej spotrebiteľom. Vzhľadom na procesný charakter tohto ustanovenia a absentujúce prechodné ustanovenia konajúci súd je povinný aplikovať toto ustanovenie a prihliadať na premlčanie ex offio (aj bez námietky).

Pokiaľ ide o ustálenie, či v danej veci sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka (pretože je nepochybné, že úver je absolútnym obchodom a súd toto nespochybňuje), súd uvádza nasledovné.

Za stavu dualistickej právnej úpravy (dvojaká právna úprava rovnakých inštitútov súkromného práva) je plošné vylúčenie občianskoprávnej úpravy inštitútov súkromného práva a naopak paušalizovanie obchodného práva typického predovšetkým pre podnikateľskú sféru nenáležitú. Presadzovanie obchodného práva na inštitúty upravené v kódexe o občianskych právach len s poukazom na argumentáciu o úveroch ako absolútnych obchodoch je argumentačne zjednodušené. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dualistická právna úprava uznania dlhu, zmluvných pokút, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.). Uprednostnenie obchodného práva pred ustanoveniami kódexu o občianskych právach má pre spotrebiteľov diametrálne odlišné negatívne následky. Za nedostatočný na presadenie obchodného práva považuje súd aj argument, že rovnaká právna úprava dopadá na obidve strany zmluvného vzťahu. Súd poznamenáva, že aj právna úprava v Občianskom zákonníku dopadá na obidve strany v súlade s princípom rovnosti, a nemožno prehliadnúť pritom fakt, že sú to predovšetkým dodávatelia, ktorí uplatňujú práva na súde. Spory iniciované spotrebiteľmi sú len veľmi zriedkavé, a preto argument o obchodnom práve a rovnosti „pre všetkých“ je objektívne značne relativizovaný (rozsudok Krajského súdu v Prešove z 19.11.2013 sp. zn. 6Co/2/2013).

Je zrejmé, že všeobecná premlčania doba v Obchodnom zákonníku je o jeden rok dlhšia (4 roky), ako premlčacia doba v Občianskom zákonníku (3 roky). Zároveň je nepochybné, že v danej veci je pre žalovaného ako spotrebiteľa priaznivejšie, keď súd aplikuje ustanovenie zákona, ktoré upravuje kratšiu premlčacia doba, t.j. ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nepredlžuje sa tým stav právnej neistoty.

Súd považuje ustanovenia o premlčaní v zmysle Občianskeho zákonníka za priaznivejšie pre spotrebiteľa aj z nasledovných dôvodov.

V zmysle § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka (spočívanie a pretrhnutie premlčacej doby), ak dlžník plní čiastočne svoj záväzok, má toto plnenie účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno usudzovať, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku. Z tohto ustanovenia Obchodného zákonníka je zrejmé, že v prípade čiastočného plnenia záväzku platí, že dôjde k uznaniu zvyšku dlhu a teda k pretrhnutiu premlčacej doby, čo spôsobí začatie plynutia novej premlčacej doby. Ďalej Obchodný zákonník upravuje v § 407 ods. 2, že platenie úrokov sa považuje za uznanie záväzku ohľadne sumy, z ktorej sa úroky platia. Takéto ustanovenia Občiansky zákonník neobsahuje.

Aj tu teda možno vidieť podstatný rozdiel v dopade právnej úpravy o premlčaní obsiahnutej v Obchodnom zákonníku, a nepriaznivejšieho právneho následku na spotrebiteľa oproti právnej úprave premlčania v Občianskom zákonníku, ktorá takéto ustanovenie (vyššie uvedené) o pretrhnutí premlčacej doby neobsahuje. Je logické, keď súd pripustí aplikáciu premlčania toho ktorého kódexu ako celku, pričom pri zohľadnení vyššie uvedených následkov, je potrebné konštatovať, že úprava premlčania ako celok je pre spotrebiteľa priaznivejšia podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Táto je totiž „citlivejšia“.

Takýto výklad (použitie občianskoprávnej premlčacej doby v absolútnych obchodno-právnych zmluvách majúciich spotrebiteľský charakter) nepriamo odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí z 19.06.2013 sp. zn. I. ÚS 402/2013.

Zo zmluvy o úvere vyplýva, že žalovaný sa zaviazal splatiť úver v 10 mesačných splátkach po 46,47 eur (1.400,- Sk), vždy do 18. dňa v mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola určená na 18.02.2001, posledná mala byť uhradená 18.11.2001. Premlčacia doba plynula od 18.11.2001 do 18.11.2004 (štvrtok). Žaloba bola na súd podaná až 29.02.2012, čo je nepochybne po trojročnej uplynutí premlčacej doby (pozn. súdu: premlčanie by bolo konštatované aj v prípade, že by boli aplikované ustanovenia o premlčaní podľa Obchodného zákonníka).

Premlčané sú preto aj vyúčtované úroky z omeškania. Úroky z omeškania sú totiž príslušenstvom pohľadávky a keďže súd konštatoval premlčanie hlavného záväzku, nemôže sa premlčanie hlavného záväzku neprejavíť v premlčaní úrokov z omeškania ako vedľajšieho záväzku, ktoré sú akcesorickej povahy vo vzťahu k istine (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave z 22.10.2014 sp. zn. 11Co/187/2014). Čo sa týka akýchkoľvek poplatkov v zmysle platobnej histórie, tieto boli účtované s najneskorším dátumom 25.11.2001 a preto je zrejmé, že právo na ich zaplatenie je taktiež premlčané.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené žalobu v celom zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a konštatoval, že žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobkyni, ktorá v konaní úspech nemala. Súd však úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a navyše mu žiadne v tomto konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/ O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak

má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo požiadať o výkon rozhodnutia podľa Zák. č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov (Exekučného poriadku).